

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétnek fel. Szerkesztőség: és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Antai!

Laptulajd. és felelős szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

A város főispánja.

Kombináció vagy valóság?

Alig mult még néhány hete, hogy e helyütt megirtuk, hogy a legfurább állások egyike a magyar közigazgatásban a főispánság. Odaállítják a közigazgatás élére, nem kérdik, hogy mit tud a közigazgatásból, ért-e ahhoz valamit, vagy csak konyit e hozzá egy fikarcnyit is. A főispán a közigazgatás irányítója, vezetője, olyan hatalom van a kezébe helyezve, hogy azzal lesújthat egy érdemes tisztviselőt, vagy kiemelhet egy nullát a szürke semmiségből. Ugy összekuszálhatja a közigazgatást, hogy ember legyen a talpán, aki azt kibogozni tudja.

Az olvasó kérdi, hogy milyen alkalmából írhatnak ezek a sorok? Erre a kérdésre álljon itt válaszul a „Pesti Hírlap” pénteki számának alábbi rövid híradása:

A Szemző Gyula lemondása óta üresedésben levő bajai főispáni állással a kormány Milodánovics Simon, nyugalmazott ezredes, báró Vojnits Istvánnak, a munkapárt alelnökének egyik bizalmasát kínálta meg. Hír szerint Milodánovics az állást csak akkor hajlandó vállalni, ha látja, minő kilátások között indul meg az őszi kámpány.

Az itt tulajdonképpen mellékes, hogy az ezredes ur elfogadja-e a főispáni állást, vagy sem. Itt az a lényeg, hogy milyen kvalifikációt kíván a kormány ahhoz, hogy valaki irányítsa, vezesse egy város közigazgatását, mennyi hozzáértést kíván meg a kormány ahhoz, hogy valaki egy város fejlesztését, közigazgatásának irányítását és felügyeletét vezesse.

Jellemző a kormányra, hogy a város kormányzását nemcsak hogy nem közigazgatási, nemcsak hogy nem hozzáértő emberre akarja bízni, hanem egyenesen egy katonát, egy keménykezű katonát ültet a főispáni székbe, aki nem ismer mást, mint a feljebbvaló iránt való gondolkodás nélkül való engedelmességet ismer és ugyanezt kívánja, sőt követeli az alárendelteilől.

Katonát akar a kormány a főispáni székben látni. Ma talán csak egy város

kormányzását bizza a katonára, de előjöhethet az ideje annak, amikor a kormány nemcsak a parlamentet, hanem a közigazgatásnak minden egyes ágát katonai kezekre bizza.

Ez a bajai főispáni szék betöltése talán csak előhírnöke annak az új rezsimnek, amelyet megakar honosítani a Lukács—Tisza szövetség. Talán Baja a kísérleti nyúl.

A végrehajtó.

Az Isten akárhová tegye azokat a végrehajtókat, bizony nem szereti őket senki. Pedig egyénileg jobbára teljes, n. kifogástalan uriember, s akinek józan esze van, be kell látnia, hogy a végrehajtás intézménye egy szükséges rossz s hogy anélkül bizony felkopnák az állá a hitelezőknek is, no meg az államnak is. Mert olyan adós, aki fizetni szeret olyan ritka, mint a fehér holló s talán azok is, akik figyelmeztetés nélkül pontosan fizetnek, ezt inkább hencegésből teszik, semmint ama egyébként helyes felfogásból, hogy akinek tartozom, annak fizetni is dukál. Hogy mindazonáltal mi okozza, hogy a végrehajtó sehohsem szívesen látott vendég, ennek talán maguk a végrehajtók is az okai. Amit itt alább elmondandó vagyok, nem mindegyik végrehajtóra áll. T. i. végrehajtó és végrehajtó között is van jókora különbség. Míg az egyik végrehajtó kellő udvariassággal s ami a fő tapintattal intézi el az ügyeit, addig a másik ezt sértő tapintatlansággal cselekszi meg. A tapintatos végrehajtó szépen, illedelmesen félreint a megvezekválandót és figyelmezteti, hogy az ilyen és ilyen ügyből származó ekkora, vagy akkora tartozását erre vagy arra a terminusra fizesse meg. Hát az ilyen végrehajtóra senki se haragudhatik. De vannak, hogy erősebb kifejezést ne használjak, tapintatlan végrehajtók is, akik nagy gangosan, aktacsomaggal kézben egy hajdutól kísérve mennek végig az utcán, hogy ime lásd be járókelő, hogy én most végrehajtani megyek, sőt még ebben az előkelő kereskedésben is, mint ez itt a! — rögtön ekezekválni fogok. És a végrehajtó ur nagy peckesen belép a kereskedésbe. A hajdu persze a nyomában.

— Végrehajtani jöttem, mondja zord arccal.
— Engem? — kérdi meglepetéssel a kereskedő. Tudtommal nekem nincsenek olyan ügyeim, melyek végrehajtói beavatkozást tennének szükségessé.

— Lehet, — feleli gunyosan, de nekem ki van adva, tehát foganatosítanom kell a végrehajtást. Itt egy bélyegcsontkításról van szó, minek következtében 42. szóval negyvenkettő fillért tessék az adóhivatalba beküldeni. Szólt s körülnézve az eléggé látogatott üzletben,

felírt egy 300 koronás iróasztalt, majd a megékzekvált tulajdonos kezébe nyomta a plajbászát, hogy írja alá a megvezekvőkönyvet, mely megtörténvén, re bene gesta, távozott.

Hát ezek a tapintatlan végrehajtók. Mert nézetünk szerint a legkisebb szükség sincsen arra, hogy egy ilyen 42 filléres ügyből gyerekes komédiákat csináljanak. Hangsúlyoznunk kell, hogy hasonló esetekben sem intőt, sem fizetési meghagyást nem bocsátanak ki, hanem egyszerűen reárontanak a mitsem sejtő kereskedőre és végrehajtóják. Hogy mit ír elő a szabályzat a végrehajtók számára, nem tudjuk, de annyit tudunk, hogy ha még annyira is szigorú az utasítás, lehet kellő tapintatot használni, mert a legkevésbé sem kellemes egy üzletember számára, ha minden figyelmeztetés mellőzésével hajduval garnírozott végrehajtó állít be a vevőkkel tele üzletébe. W.

A primadonna osztrigái.

Bűnügy Kovács Lili betegsége körül. Rejtélyes nő a háttérben.

A Bácskai Hírlapból vesszük át a következő fantasztikus híradást:

Kovács Lili, Krémer Sándor szintársulatának temperamentumos primadonnája a mult hetekben megbetegedett Baján, a bemutatkozó előadások után egyszerre letűnt a színpadról és Mátyás király-téri lakásán hosszú ideig gyöttrő lázban feküdt, míg fiatalága végre is letörte a kört és már föl is lépett a Gülü-Baba Gábor diákjában.

Érdekes, hogy a hirtelen megbetegedés körül bűnügy szövődött, mely esetleg, ha a megindított nyomozás eredménnyel jár, még nagy szenzációkkal szolgálhat. Kovács Lili — ezt szintén megírták az újságok — azoktól az osztrigáktól betegedett meg, melyeket Bajára érkezése után küldtek a címére Fiuméből. Ezek körül az osztrigák körül keletkezett az a bűnügy, melynek részleteit a következőkben adja a Bácskai Hírlap:

A veszedelmes osztriga-küldemény kézbesítésekor Kovács Lili a szállító levélből nyomban meggyőződhetett, hogy azzal egyik tisztelője kedveskedett neki Fiumében jártában. A név elolvasásakor az mondta, kedves, nagyon kedves flu, — és az osztrigákból elfogyasztot egyet-kettőt jóízűen. Alig mult el azonban pár perc, egyszerre rosszul lett és ágyba feküdt, melyből csak hetek mulva kelhetett fel. Közben azonban kiderült, hogy az illető ur, kinek nevével a küldemény érkezett, a kérdéses időben nem is járt Fiumében s így annál kevésbé küldhetett onnan osztrigákat. Sőt maga is a legnagyobb meglepetéssel hallotta, hogy milyen szerep jutott neki a primadonna megbetegedésében és sürgette, hogy lépjenek fel az osztrigák rejtélyes küldője ellen. A vége a fölfedezésnek egy bűn-

tető feljelentés lett, mely Kovács Lili sajátkezü aláírásával a fiúmei rendőrségre reptült. A nyomozás eddig csak azt tudta megállapítani, hogy az osztrigákat egy urinő adta fel — sajátkezüleg, most azon fáradoznak, hogy közelebbi adatokat szerezzenek a rejtélyes nőre vonatkozólag. Szóval a primadonnának bosszúját küldték a valószínűleg mérgezett eseméget s ezért kellett hetekig szenvednie. De hát ilyen a vérbeli primadonna sorsa. Aki olyan szép, olyan művésznő és akinek olyan sok tisztelője van, mint Kovács Lilinek, annak ellensége is akad — egy légnői. Csak egy Kovács Lilivel történhetik meg, hogy mérgezett osztrigákat küldenek neki.

Legérdekesebb az esetben — és ezt már a Bajai Független Ujság írja — hogy az eset meg sem történt.

Színház.

Az ártatlan Zsuszka

ment tegnap este félhelyáru előadásban. A közönség jól mulatott és sokat tapsolt az egyes szereplőknek.

A Gárnó

megismétlését kéri az a levél, amelyet a mai posta hozott szerkesztőségünknek. A levél így hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztőség! Kérem szíveskedjék a színiigazgatónál eljárni, hogy a nagyszerű Gárnót megismételjék, mert sokan vannak, akiknek nem volt módjukban elmenni és szeretnék Halasi Mariska művészi alakításában gyönyörködni. A B. F. Ujság tegnapi tárcája hívta fel a közönség figyelmét arra a darabra, amelyben Halasi Mariska nagy tehetségét teljes pompájában kifejti. Kérem szíveskedjék eljárni, hogy a darab megismételtesék. Tisztelettel: B.-né.

Kormos Ferenc

jutalomjátéka lesz kedden, amikor az Elvált asszonyban játsza el a hálókocsi kalauzának kacagtató szerepét. Kormos Ferenc oly gyakran kacagtatta meg a közönséget, hogy megérdemli annak elismerő jóindulatát.

A színház műsora

Szombat: Asszonyfaló. Operett bemutató. Vasárnap d. u.: Luxemburg grófia.

» este: Asszonyfaló. Másodszor.

Hétfő: Leányvásár. Félhelyáron.

Kedd: Elvált asszony. Kormos Ferenc jutalomjátéka.

Szerda: Sasfők. Félhelyáron.

Csütörtök d. u.: Cirkusz. Félhelyáron.

» este: Asszonyfaló. Harmadszor.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. augusztus 10.

A kétéves katonai szolgálat

érvénybe léptetését egyelőre elhalasztották és csupán 1915-ik esztendőben hozzák be. Addig a hároméves átmeneti idő alatt megmarad a hároméves katonai szolgálat.

Álarcos rablók

garázdálkodásáról jön hír Zólyom megyéből. Egy zólyom megyei község határában négy álarcos rabló tört be egy juhásztanyára. A tanyán levő két juhászt meggyilkolták és aztán elterelték az egész juhnyáját.

Tömeges mérgezés

történt Palermóban, ahol 1200 ember betegedett meg mérgezési tünetek között. A megbetegedett ember közül többen meghaltak.

A tábornagy pofonja.

Kassán ma hallgatták ki a bíróságnál tanuként Borgevics Szvetozár tábornagy hadtesparancsnokot, akit tudvalevőleg Hártl Lujza arcul ütött. A tábornagy úgy adta elő az esetet, ahogy történt, eltérés csupán annyi van a vallomásaiban, amennyiben tagadja, mintha Hártl Lujza azt kérte volna tőle, hogy hagyja az apját novemberig szolgálni.

(Itt megakadt a telefon működés, most vagy szétkapcsoltak bennünket a budapesti központ, vagy pedig az var állott elő a vonalon. Annyi tény, hogy ezentul egyetlen szót is képtelenek voltunk hallani.)

NAPIHIREK.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért Fodor Károly szegédszerkesztő a felelős.

Baja vendégei. Sok és előkelő vendége érkezik városunknak folyó hó 15-én. Délután a zombori uszók és atléták nagyszámu diszkiséréttel, délutáni vonattal a szabadkai footballisták és külön hajóval a mohácsiak. Valamennyi közt talán az utóbbi lesz a legérdekesebb a legimpozánsabb. A 100—120 vendéggel telt kis gőzös végig siklik a Sugovicán egészen az uszóverseny színhelyéig, itt lesz a fogadtatás. Az Evezős-Egylet t. vezetősége szíves volt felajánlani, hogy kivonul négyesével s többi reggataival a Dunáig a vendégek elé s onnan bekísérik őket a kikötőbe. Baja város intelligens népe, vonuljunk

ki a vendégek elé minél nagyobb számban s mutassuk meg, hogy él bennünk a sport szeretet, érdeklődünk a szép és nemes iránt, menjünk mindannyian délután az uszó, délután a footballversenyre.

Tízéves találkozó lesz ez évi augusztus-hó 15-én azok részéről, akik tíz esztendővel ezelőtt végezték a bajai városi polgári iskola IV-ik osztályát. Reggeli 8 órakor van a V. polgári iskolában a találkozás, a tanári kar üdvözlése után istentisztelet, déli 1 órakor bankett a Nemzeti Szállóban.

Árcsökkenés? Olvassuk a budapesti lapokban, hogy Baján eső után árcsökkenés állott be a bajai piacon. Ugy vesszük észre, hogy az árcsökkenés csak a pesti újságokban állott be, de a valóságban ugyan nem. Jelentésül csak azt hozzuk fel, hogy ma egy olyan dinyéért, aminek más esztendőben legfeljebb 8—10 fillér volt az ára 30—40 fillérért kellett fizetni. A sárgadinnye meg egyenesen megfizethetetlen. Egy öklömnyi -nagyságu sárgadinnye ára 70—80 fillér. Hol itt az árcsökkenés?

A vasuti vendéglő építéséhez a napokban hozzáfognak. Ugy értesülünk ugyanis, hogy végre hosszas huza-vona után megadta a Máv. igazgatósága a vendéglőre az építési engedélyt.

Lipik fürdőn egyáltalán nem lehet észlelni, hogy ma már túl vagyunk augusztus első harmadán. A fürdővendégek száma nemcsak, hogy nem csökken, de inkább egyre szaporodik. Az érkező vonatok csak úgy ontják magukból az érkező idegeneket. Lipik parkjában száz és száz olyan ismerős is találkozik, akik egymást kedves ismerősként üdvözlik. Lipikben sok százra megy az olyan fürdővendégeknek a száma, akik évek, sőt évtizedek óta rendszeresen járnak oda, mert meggyőződtek afelel, hogy betegségeikre itt találnak gyógyulást Rheuma, csúsz, közhvény és sok hasonló bajnál igen jó hatással van a fürdő, míg az ivókúra pompásan hat gyomorbetegségeknek, cukorbetegségnek. Maga a fürdő általában javálva van gyermekek részére.

A lókertben a vezetőség aug. 20-án — szentistván napján — délután kuglizást, hangversenyt és este táncmulatságot rendez, melyre ezuton hívja meg az igazgatóság a társulat tagjait. Vendéglősről gondoskodva van.

Az olimpiád. Érdekes dolgok történnék sokszor a világban és az ember sohasem tudja, hogy mi egyes dolgoknak az eredete. A legutóbbi stockholmi Olympiádon a külföldi nemzetek ifju bajnokai egymásután a legnagyobb győzelmet aratták. Tudósítónk utána járt a dolgoknak, mert kíváncsi volt, hogy miből ered a győzelem és megtudta, hogy a külföldi nemzetek ifju bajnokai a versenyek előtt Diadal kávéét isznak. A Diadal kávé a legjobb kávék keveréke, mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja, csak a két elefant védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. Kapható mindenütt, még Stockholmban is.

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókintézetének jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi november hó 1-re üzlethelyiségeknek kiadó.

gnek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

Az interurbán telefon ellen állandó a panasza. Tíz esetben kilencszer rossz a vonal, hogy a beszélgetők képtelenek egymást megérteni. Mai telefontudósításunk is e miatt csonka.

Tüdőbetegeket gondozó intézet létesítése van Baján tervbe véve. Ezt meg is irtuk már, de még mindig nem bizonyos, hogy az létesüljön is, mert a kormány által kiállításba helyezett évi 5000 korona segély még nincsen biztosítva.

Az 1912. aug. 15-iki uszóverseny programja:

- I. 50 m. gyermekverseny. (11. év.)
- II. 4x50 m. vándordíjas staféta.
- III. 100 m. mellúszás.
- IV. 50 m. junior úszás.
- V. 100 m. bajnokság.
- VI. 50 m. hátúszás.
- VII. 50 m. főverseny.
- VIII. 50 m. tételony úszás.
- IX. 400 m. bajnokság.
- X. 50 m. hölgyverseny.
- XI. 50 m. ifjúsági verseny (17 év)
- XII. 50 m. vigaszverseny.
- XIII. 4x50 m. vegyes staféta.

FODOR KÁROLY.
segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

ŐSZI TRAGYÁZÁS!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marke védjegyű

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforosavas műtrágya

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van és eredeti ölmazár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjegyzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrásy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Gutori FÖLDES KELEMEN
aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME

legjobb arckrém, mely 2-3 nap-latt eltűn és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szepíti, málfoltok, pattanások, bőrtarka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen

Margit-Crème pártalan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézörvényszer, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bírtani tos hatása állban rejlik, hogy bőrre kenve ez rögtön felveszi és ez okozza az új csodás átalakulást, hogy egy szepítől, vagy málfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème
ára: Nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona

Margit-puder fehér, rózsá vagy crème színben 1 korona 20 fill.

Margit-szappan darabja 70 fillér

Gsakis akkor valódi, ha minden doboz **gutori Földes Kelemen** gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható Baján:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertárában.

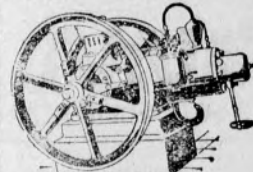
Egy jó fiu

tanoncnak és egy fiu kifutónak **fizetés**szel azonnal felvétetnek a Corvin nyomdában (Mátyás király-tér 8 sz.)

CLIMAX

versóajmotörök és lokomobílok 3-70 P.

Magasnyomású versóajmotörök 15-150 lóerőig

legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemet biztosítják. Üzemköltség leöröknként 2 fill. Alacsony zavartalan üzem! — Pénzügyöri felügyelet nélkül! Egy szerű kezelés! Sok száz gép üzemben!

Költségvetése és árllapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

betéti társaság motorgyári fióktelepe
BUDAPEST, VI., Váci-kört 59/a.

"Berson" GUMMISARKOK

olcsó, tartós, könnyű, és elegáns.
Bersonművek Budapest/VII.

ETABLISSEMENT MONTMARTRE

PÁRIS . . . BUDAPESTEN

VI. ker., Andrásy-ut 54. szám. EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

KAUCSUK-SAROK.

- Egyszeriten diszes cementlapok □²-ként 224 K-tól kezdve
- Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
- Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
- Csiszolt granitt lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
- Drótbetétes cementsövek 15 100 cm. átmérőig
- Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
- Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
- Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
- 1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárúgyára.

Gazdag brazilai hölgy.

egyedül álló fiatal, gyermektelen özvegy, szép és derék, **gyorsan házasságra** lépne egészséges jellemes emberrel, akár vagyontalannal is. — **Fides, Berlin 18.**

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyel

„DIADAL”

pörkölt kávét

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

valódi.

De Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Főtér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható.

Tartós és nem ragad.

Mosható.